

Respondeo ad *primum* negatiū, Ratio est: quia nihil evenit præter intentionem Dei, imd nequidem peccata eveniunt præter eius intentionem, saltem Vniuersalem; malitia enim creaturum vitetur ad multa bona.

Respondeo ad *secundum* quod natura intendat monstrum non quidem primariā, sed se-

cundariā intentione; nam natura agit perfectiori modo, quo potest, attamen quando est aliquis defectus ex parte materiæ aut virtutis agentis, cum natura vult producere aliquid, idē debet producere monstrum, proindeque dicitur illud intendere secundariā intentione.

DISPUTATIO QUINTA.

DE

MOTU.

Aperitur Disputationis status.

TRADITIS his, quæ ad corpus naturale, eiusque principia, & causas spectant, progredendum est ad principalem eius proprietatem, quæ est motus, quies enim licet sit quoq; corporis naturalis proprietas, atamen nihil omnino difficultatis circa quietem se offert; nec de ea agere solem Physici: quare hic de solo motu tractatio occurrit, de quo Physici ab initio tertij Physicorum ad finem usque eti librorum, passim tamen, & interrupè loquuntur, sed quia interpretis onus non suscipimus, idē consequenter & non interrupè omnia, quæ spectant ad ipsum motum, pertractabimus, quod commode fieri septem partitionibus.

Prima ostendit an & quid sit motus, & in quonam colloetur predicamento? hoc est natura motus exponetur.

Secunda erit de eius subiecto.

In tertia inquiretur de distinctione motus à suo termino, & à mobili.

In quarta de unitate motus.

In quinta de contrarietate motus.

In sexta. An diuinitus fieri possit motus in instanti?

In septima de motu projectorum, seu impulsu differetur.

Ea autem de causa predicta omnia breui stylo examinabimus, quia res non est ita controversia apud Philosophos & potius sincerè expositione indiget, quam prolixo certamine, & ne teneamus in citationibus occupari, passim de motu agunt Physici, ut supra dictum est; in tertio enim Physicorum de motu, determinant quantum ad eius naturam, in quanto quantum ad eius partes subiectas, scilicet de speciebus motus: de unitate, & contrarietate motuum, & sic interrupè in reliqui libris.

S V M M A Dicendorum in hac disputatio- ne quinta.

NUMERO primo. Datur motus in renum natura. Num: 2. Definitio motus afferrur, & explicatur. Num: 3. Successio motus est de essentia motus

Physici. Num: 4. Continuitas est tamum proprietas motus. Num: 5. An alia motus definitio conueniat etiam motu instantaneo? Num: 6. Determinat an hoc motus reducatur ad Categoriam sui termini. Num: 7. Ad quenam predicationem reducatur motus? Num: 8. Motus alteracionis, & augmentationis subiectatur in mobili. Num: 9 Concluditur quod etiam motus localis subiectetur in mobili. Num: 10. Rationes negantes motum distinctus a mobili, & termino ante opus intellectus afferrantur & solvantur. Num: 11. Rationes aferentes distinguunt motum à mobili, & termino ponuntur & solvantur. Num: 12. Motus accipit suam unitatem à termino ad quem. Num: 13. Unitas numeralis motus petitur à mobili, tempore, & termino ad quem. Num: 14. Una quantitas, & qualitas possunt diuinitus acquiri in instanti, & corpora ponunt loco distanti non tamem transirendo per medium. Num: 15. Motus instantaneus est diversæ species à motu Physico. Num: 16. Repugnat aliquid moueri in instanti de loco ad locum, non transiendo per medium. Num: 17. Ponuntur quadam obiectiones contra resolutionem & solvantur. Num: 18. cur motus naturalis si velocior finit quam in principio, aut in medio? Num: 19. Cur motus violentius si velocior in medio, quam in fine, aut in principio? Num: 20. Impulsus est qualitas realis de secunda specie. Num: 21. imprimatur impulsus corpori mobili, non aeri. Num: 22. Causa impulsus est ipse projectio. Num: 23. impulsus est tantum causa infrastantium motus projectorum. Num: 24. motus resistentia causatur ab impulsu primitivo,

Partitio. I.

De natura Motus.

V Natura motus melius innotescat, tria distinguiuntur sunt: Primum an detur motus? Secundum quomodo definatur motus? Tertium in quonam praedicatione colloetur? hoc enim vnum pro oculis habere debent Philosophi, ut dignoscant naturam alicuius rei, oportere statim mentis oculos inicere in illud praedicamentum, in quo constituitur illa res.

Quoad primum supponunt communiter Philosophi contra Zenonem dari motum in rerum natura, & hoc ipsum quotidiana experientia manifestat facit: Videntur enim quod quantum do qui

*Naturam.
Datur motus
in rerum
naturae.*